

An Stoc

Tomár ó máille dá cup i n-eagar.

leabhar I. uimh IX.

eanáir, 1919.

dá pigin a luac.

An Saozal.

Foigir.

Deir ríad go dtéann sae maí le foigir. Is móir an foigir a bí ag Éireannais 7 níos móir dóib é. Bí foigir acu i n-aímpir Banríogna Eilípe nuair a bí talta na héireann dá mbánú. Bí foigir acu i n-aímpir Éomuil nuair a bí Saedil dá gceard agur a gelann dá puagad ar macaí na héireann go rleibte Connacra riar. Bí foigir acu bliadam na bfrannac nuair a bí na ríir dá gceard agur nae raib an eadair a' teact. Bí foigir acu i n-aímpir an d'poc-faozil nuair a bí na daome a' pázil báir fpe eile leir an ocpa. Bí puo ir mó ná foigir acu. Bí ríal acu le Dia. Bí ríal acu leir go réirdeac ré cár na héireann. An uair ir? fúide a bí ríad ó n-a réirdeac bí tarraieac acu le n-a míreac a tógail agur le eiride a tabairt dóib, mar bí ag na ríuairde fao ó agur iad fá dub-daoirpe. Tá ríal acu anoir nuair ir an éigin ir léar dóib i, go bfuil an eadair a' teact. Cup ríad i n-íul le goirio anuair go gceirdeann ríad sup réirir raopraet na héireann a cup ar pázil.

An párti.

Is móir an foigir a bí ag Saedil ra paogal a caiteacac bup ar an bfoigir acu. Bí foigir acu le n-a muintir fém agur níor bup ar an bfoigir acu leo go bfuair ríad bpeagac iad. Tog ríad daome le n-a gcar a pléir agur eus ríad ugoapár dóib le dul go Sapan leir rín a déanam. le n-a linn rín, ré Pannell an tpeoirde a bí oicu. Tpeoirde mar, ríar nae ngeirpeac don tSapanac ná dá camileacac. "Tugair ppár deic mbliadon dom," ar rírean, "agur mup otuga mé a oligeac fém o'Éirinn abailte liom ceapca." ná bíor don áirio agail oim níor mó. Ní raib na deic mbliadon de ppár páigte aise sup caitleac é. An muintir a támis ma díar níor iarr ríad don ugoapár. Bí an t-ugoapár acu fém má b'fíor. Gab ríad anonn go Sapan. Bí glóica móra acu i otopac. Daó iad párti na héireann iad. An muintir a d'féad ugoapár a tabairt dóib deapmao ríad ar fáo iad. Daó iad-ran na máigirirí. Bí clann na héireann ag éaló tpearna an tráite go oti na réigíun coiméigeaca. Bí an fuil ag imteact ar an tír. Ní raib de fuil ag an "b'párti" annrín. Nae iad a fuair an talam do na daome-má b'fíor dóib fém. Ac bí an talam annrío dá b'án gan don áirio ag na daome óga air agur gan na rean-daome i ndan a'pocpúigte. Ní raib de doac ra méir rín ar fáo go otámis an coac, sup opoais na member Éireannaca do ríir na héireann talam agur trágad a pázil ma ndiar agur a dul a' pómair an tpinre caoil don tSapanac ir na réigíun coiméigeaca, ar beagán páigte. Bup ar an bfoigir ag na Saedil an tá rín. Tá an párti iméigte gan fílleac agur gan don tráct

le beir oicu feara ac ir na rean-rgealta.

A leact.

Ní míre an méir rín a cup ríor ar páiréar anoir, ar cuimne, nó ní beaó fíor ag an line ós atá ag éirge ruar ná ag an oine atá le teact ce'n pác a raib ceirpe fíor fear ag tagairt cúrrai do na Saedil tall i Sapan. Bí Éire lag-bpíogac go maí nuair a cuadar i otopac ann. Ní hiao na Saedil a cup anonn iad, agur ní hiao a ngnota a punneadar tall. Ní raib don Saedil ar an oream a cuar dononn i otopac. Bí Saedil bupigte, bupite, agur ní raib ríim acu i ngnota Sapan ná don muintir acu go n-éirdeac leo ann. Sé Comluet na gcaitilgeac a bí i mbailte áta Clia i n-aímpir Uí Conaill a bí polácar do na Saedil, an beagán polácar a punneac. An corraigil a bí ar bun i héirinn agur an paicéir a cup rí ar an Sapanac rí a faoi an eirdeam do na Saedil. Tar a éir rín a tabairt i gceir, buail oit céille ó Conaill, agur ríil ré go ndéanac ré gac uile fíor le dul anonn go oti paipmíro Sapan. Níor coraig Saedil a' meac i gceir go oti rín. Ní bfuair ré uar rín ruar dóib ac na tígte móra, ruara, palama a otopac ríad na workhouses oicu. Ac ar gcair na díar rín, lob na faoi go otámis an otop-faozil. An párti a bí tall ní deapna ré don maí do na daime agur níor coimig ré ón mbár iad.

Ag cur a ngréama.

Bí Saedil a' ríicac leir an paogal ó fóm, a' ruanao leo agur ag obair go cuaró ar ruanne a mbéil. Mar bí an t-an-treapm ionntu níor eugadair uacu. Uaireanna cupeac an gcar-anfoz talac oicu reapm le céile agur corraigil beag a cup ar bun. Beirdeac an Sapanac puo éigin dóib le iad a ruannu. Mar rín, cup ríad a ngréim ra talam agur díbir ríad na tígeapnaí. Tar éir tamail eile bualeac ríar-ir-bup pléirdeala air iad go gcuirir ríir anonn ag marraideact leir an Sapanac agur a' oligeac leir ma cúirt fém.

1. leabard a céile a tagar an ciail don daime. Ir dóca sup mar rín ríirín a tagar rí don pobal agur don tír. Ní Éire a' ríil le cabair ó Sapan anoir agur ní rí a' cup aomne anonn dá hiarrao.

Malairt oligir.

Tá Éire mar fíilm ag an Sapanac agur a fáo ir tá ré a' balactail uirí tá fíor ag an paogal nae ríapra ré léi dá deom. Deapra ré beagán do daime éigin nó do oream éigin le n-a maopraet do ac coimeoca ré an t-eap-ir-bup aise fém.

Tá píoacra móra an domam a' tígeact le céile gan móran acair le píoecán maip-teannac do náiríun na eirinne go léir a ugoir agur a cup ar bun. Ní hé an pác go bfuil ríad le píoecán a ugoir tá ríil ag Éirinn le cabair uacu. Ir mím a bí an píoecán ceana ann nae otámis móran maiceara o'Éirinn dá bup. Ir mím a punneac maraó éagcópac a

gcaiteac an té ar deapmao éagcópac air a teact ruar air go gcuimigeac ré congnam leir an maraó a bupreac agur le rocpú eile a déanam. Ní mar gcaill ar go bfuil Éire teann ar a coiméieact an iarrair reo atá rí a' ríil le cabair ó n-a píoacra. Mar adubairt an fear a bí i n-a'péir Cúige Muman fao o' "nuair a cuirpear mná an tréibe amac reao gceobpar míre cuairis mo mólt."

"Cneasú tar sham."

Ní don maí ra rocpú mar rocpú éag-cópac atá ann. Tá a eiríle le pázil nae rocpú buan a beap i na leirde. An bliadam ceana, eirinnis píoacraí na mbalagacac congnam móra sup cupeadar cat ar an tucac sup bameadar limiréir móra dá píoacac de. Nuair a cuadar-ran a' ríuicac le céile ní deapna rírean ac ionntoó tar agur ríall móir den talam a tógail air ar air. Daó é rín ríirín reapraet ag

Tabair an tás don muintir

A bfuil ruagrad acu sa

: : : : : STOC. : : : : :

an ngeapmáinneac agur ag an Rúireac i n-uparó. An rocpú ná deapmao i gceair ní raib ré buan agur ní raib don maí ann. Na leaga nó na doctáirí a bíor i n-Éirinn fao o' deirirí go raib dá bealac le cneao a leigear. Adéapraoír go ndéanac cneapú ionlán ar an loc nuair nae b'páirde don otop-acadair iríis le beir a' déanam b'poom. "Cneapú tar sham," adéapraoír leir an gceapú a' déanacde nuair a tíocad eiriceann ar an loc taob amuis ac go b'páirde maíar an gup beo taob iríis le cuilleam adair an déanam a bupreac amac air. "Cneapú tar sham" a punne an gceapmáinn leir an Rúire ra maíre reo caiteac. Bup an t-adair amac eom luac ir lag an eiriceann.

Adair acramn.

Is mar rín do na píoacraí móra eile anoir fá lácar. Tá an iomarca den sham agur den maíar sup iríis go póill, agur ní deapna ríad don rocpú buan an iarrair reo. Sa gceao dul ríor na píoacraí móra a bí i b'páirte le céile go oti le goirio ní don ceann acu nae ndéapna do-beap ar an gceann eile i n-am éigin poime reo, agur ní le g'páir dá céile a cuar ríad i b'páirte. An puo a punneadar ceana ir dóca go ndéanacde air é dá b'péleac dóib. Si an eoir ir mó a punne an gceapmáinn, coir ba mó ná gac coir, agur rí eapraing agair Sapan uirí. i. an iomarca poirdeac cogair a déanam. Tá an Meiriceanac a' b'páir an eoir eadna a déanam anoir. Ac ní hup rín atá tráct agam go póill. Mar tá sham cuo maí iríis agur má págcar iríis i deapna rí cuilleam ním-neadair a tógad. Beir cúirt nó com-dail ag na náiríun le píoecán a ugoir. Ac mup mbi ioc-plámce éigin le cup leir

an lot a deánfar an nimneadar a leigear
i n-áit ríochtáin réaró a tairneocár an
éairt tuilleam trioblóide agus tuilleam
cogair.

SPREADAΘ.

Mā bionn gléar nō inneall ann le obair
 ar bit a d'éanamh ní mór faobair a cupr air
 agus ní mór ppreacaid éigin a beir ann
 le n-a oibriú. Ní d'éanfaid an t-inneall
 obair uair féin. Sa t-rean-aimpír, ré
 an ppreacaid a b'íod ann, ppreacaid an
 t-uime leir an rpeil a cupr a' rpealaí an
 féir agus ppreacaid an éapail leir an
 gcéad a cupr a' tpeadaí an báin. Ina
 d'eantata rín anoir, tá ppreacaid an ghuil
 agus na teinead agus ppreacaid an uirge
 a b'íor a ríor-ní le pánaí nuaí a cuir-
 teap a n-acpuinn leo. Ar an gcuma céadna
 ré an t-apm an gléar a b'íod as na ríste
 le cogad a cupr ar ríste nō ar ríogadtaí
 eile. le feap-ir-bair raotair a baint
 artu níor mór iad a féiríod riar 7 níor
 mór faobair a cupr oirí. Sé an gléar le
 a n'éantatá rín an t-olc agus an fuad a
 b'íod as muintir na náiríu' féin dá céile
 a beoán. Sm é a cuipíod a' fuad iad; rín
 é a ríadmaí le céile-gad don taob; rín é
 a cuipíod ionnar ionntu le gníom mór a
 d'éanamh. Mur n'éanad rín é cuipí gníom-
 arda a rean agus a rínirí i n-íul dóib.
 Mur n'éanad rín é cuipí i n-íul dóib go
 raib baladtaí mór le fágaíl as gad
 tume dá n-éirígead le n-a ní féin an
 buair a fágaíl ra gcogad. Sm é a cuipíod
 an fuinneamh ionntu. An té a fágaíl ar
 páirc an cáta bi a páit aige, agus an
 méio nac gcaitead ré bi ré le fágaíl as
 an bfeap a tiocpaí rlan. An feap ir feapir
 a tpeiríod agus a d'fanaí beo cap a éir
 bainead ré raibíreap agus dúitee amad dó
 féin agus dá ríodt ma díad.

oīc agūs puāt.

Níl don ceo de na n-eite rín nár mair go
 dtí lá an lae m'oiú. Níl don ceo acu nár
 cuiread as obair fa scoiáó atá ear éir a
 éiríonnúste. Níl don ceo acu nár
 cuiread a' rucead le rpreacáó a tabairt
 don inneall gur bamead na ruceata fionn
 artu. Níl don ceo acu nár cuiread ríor
 arís agus arís eile. Nuair a bíod an t-ole
 a bíod as muintir na réigiún comtáigeac
 bá céile i n-oiú le beir íorste, ceartaí
 bréaga le feair-ir-barr uile a ughóú.
 Má bí don coramláct lagta ar an ole a
 bí don námaio cuirtí fear-ir-barr suair ar
 an temró agus cuirtí fear-ir-barr bolg
 dá féirdeas. Má bí donuime as éirge cuir-
 ead den gileo agus a' b'raí marcteanar a
 tabairt fan ole a bí déanta ceartaíbréaga le
 n-a corruige arís. Ceartaí uacábáir i mul-
 lac uacábáir agus éagsóir i multac éagsóir
 le n-a rpreacáó agus le n-a féirdeas. An
 tpuas i sceann an spáó a bíor as fear nó
 mnaoi do páirtín las ós cuirtí as obair iad
 nuair a baintí na láma de na páirtí má
 b'fíor ir na rgealta móra agus ir na
 páirpéir nuairdeacta. Ní fáca donuime iad
 dá mbaint anuair ac ba cuma rín. Níl ole
 dá méro naé ead ir fupa ceiríomt go
 bfuil a leicero ann. Uair ar bit a
 bíod an tme a' lagsaó agus an t-inneall
 a' fuarad ní raib le déanam áctuilleam de
 na cnámaí a éur ríor.

ΣΙΛΩΡΤΑ.

1r na píosácta coméigeáca bíonn focla móra as daoine ceannaraí le dallas mullós a cupi ar muintir a dtípe—agus cuipeann ríad oícu é. Leir an náiriúntaet a córaint a cuipead an cosaó reo ar bun, má b'fíor. Tír na Beilge ar dearmad

2. raobad uiréi agus mar bíor tluas don las i sconnuirde, d'ionnruis na píosácta móra eile amac le ríogaltar a déanam ar-an nDearmáinn dá bairr. Sin é an fáet a bí leir an fcosaó, mar dóig de--an náiriún móra a fasoú leir an náiriún beag a córaint. Sin é an fáet ar dóirad ar fuil. Cuipead é rin fíor a' bfuil arís agus arís eile gur

baineas na piucta pionna ar. 1r beas le
 50 bfuil aon marc fásca ann anoir le
 rppreasad a cup pan inneall troma. 1r
 láiríor an fearam dó má ghníonn pé roscant
 aipir coróde. Tá pé imtíste, seall leir,
 ma shail agus ma deatais. Ni
 paid aon tráct ac ar an náiríntaect. Ni
 paid tráct ar bit ar na daóime ná ar an
 bfuil a rpsaileas amac agus a fúis an
 talam. Ni paid aon tráct ar an rslábuir-
 eact a bí ar na fip amuis fa seosad. Ni
 paid tráct ar an ocpas ná ar an ngnanntan
 beata bí fa mbaile. Ni paid tráct ar
 taos ac ar na foela móra a bí as daóime
 móra a bí i bpad ón damhréar. Ni paid
 tráct ar an eageóir ná an éneac bí na
 daóime céadna fip a déanam ar a geomar-
 pain déil dofair. Bí an náiríntaect i
 bfoleac annsin san rúil le foilltrú.

rište.

Sa pean-traoḡal ipé an pí an ceannpoipeit
 a díor ar an tír. Dá é corantóir a d'aoime é.
 Dá é a t'aoiréac cáta é. Dá é a t'aoiréurde
 é. Dó péir map bí an ríogaét a' méadó bí
 raotar an pí a' méadó. Bí oipeat ar a
 aipe ip nac b'péatad don fear amán a
 p'noic uilig. Bí a liacta gnó le p'neartal
 aige ip nár mór dó luét feara le eoluy a
 págal dó. Níor mór dó comairleaca a
 tiubrad comairle dó. Nuair a cuicti cogad
 aip, níor mór dó tuairgníde cáta leir an
 gcaé a t'abairt ma áit. Dá mbu pí maí a bí
 ann níor t'earp a leigean ra gcomntubairt.
 Dá mbu fear clatadpá a bí ann b'fearp
 leir d'aoime eile a leigean ra gcomntubairt.
 Dá fearad d'á mbead ré ní péatad ré
 móran t'ar cion fip a d'eanam. Mur raib
 comairle aige péin an gleacurde ip fearp
 a bí ar a cuallact 'ré cuipeat ré i mbun
 comairle. 1 leabard a céile ip gac uile
 tír, leig an pí an rtiur ar a láma péin. 1
 leabard a céile t'opais ré as éaló riap ar
 amair na n'aoime. Bí ré a pleamnu riap
 go d'í nac raib ann ma lán t'opra ar
 d'péatad ac fearp b'péige. Amannat nuair
 a d'airpéat an pí go raib ré a' caillead
 a g'reama d'ameat ré amac go gcuipeat ré
 puais ar a luét comairle asur d'á mbud
 t'péir leir-pean cuipeat ré na ^{ma} comair-
 leaca ar riubal asur ^{ma} d'á mbud t'péir
 leo-ran ré péin a riubail ^{ma} keat.

ΛΥCΤ ΔΙΡΞΙΘ.

le 'cuite ptiocrail mair curo de na
piſce agus comairleadar a ngeim ſe oí
lá an lae mair. Iſ beas acu a comair
meir comairle aige a bi as na piſce
eile forme. Ac an cumact agus an
comairle a bi de oit ar an pi n
deacardar amú. Bi doame ra 'cuite tſi
1. Iſ mó a piab ruim acu i nſhoſa na píoſaſta
ná an pi, doame iſ mó a piab bpaſa ſill
acu ná é. Daó 'in iad luét an tſarabur.
Sim iad a ſlac tſiurad agus poſlamar
ſac tſiſe. Iſ mar rin an bi a pſéal ra Róim
nuair a bi pi ar áro a cumacta. Iſ mar rin a
bi an pſéal iſ ſac uile ceann de na píoſaſta
mópa, ſo hártur i Sarana agus i Meſiceá
le ſoſiur anuar. Má 'ré an ſenepálard
iſ mó nó an ſleacard iſ mó a ſlac ceannar
na tſiſe i n-ait an pi, nuair a tſeartuis
cúl tonaic uaró b'eigeas oó tſarpanne ar
ſear an aſiſto agus bi ſeirean i nſon
a ceannacta. Iſ cuma cé bi i n-uactar, an
pi nó na comairleada, iſ as luét an aſiſto
bi an comairle oá pſiſi. Má tſeartuis uacu
tuitleam tſiacta a beir ar a ſcuro eapad
féin nſor tſiſo optu coſad a uſorú le
pſeigim eile a cúp fá rmaet a píoſaſta
féin. Má bi don tſeam as iomad nó
as comſint leo féin le ſnoſa tſiactáta
o'ſeacardar le buille ſeille a bualaó ar
a píoſaet rin. Mar rin a cúp Sarana
coſad ar na doep pſe bliatam ó fom
o'fom an t-óp a bi ina ſcuro talman riat
pan a beir ar ſeill acu. Nſor mſiſe leo
beasán ſear a marbad leir an pſéal a
oſiſeñu agus nſor móp leo bſaonaca ſola
a pſaſtead amaé ar an calam ſlar i
n-onſiſi oó oia an oſiſi.

ΔΙΠΑΙΡΙ ΔΗ ΔΙΡΓΙΟ.

Na halpaihi reo a glac porlámhar agus comairle ar na pioḡaecta i n-áit na b'fhoir-
piḡce ní corantóirí doime a bí ionntu.
Ní luḡa, na dóirí rin, a tusaḡar an t-ainm
oḡu féin. 'Cuile ḡáir cáta a bíod as na
piḡce a' raḡu a ḡuio arim un tḡoda
agus un teangmála bí rí acu-ran com maic.
Bí tráct ar pioḡaecta beaḡa acu agus ar
an easḡoir a bí dá oéanam oḡu rin so
raib fé na dóirín acu. Maíoir le cumáct
na ndoime a beic i dtreire agus i nḡiocar
ir ḡac don pioḡaect, má b'fhoir dóib féin,
rimneadar reampán uilig de. Níl don
ḡléar dáir ceapad ariam le mionn na
ndoime a féirdear nó le raobair a cúir ar
a ḡuio arim nár cuireadar, a' foḡaimt dóib.
Daimadar lear ar an náiríntaect, ar
ruat na nḡeapmáimneac agus láma na
bpáirtí. Ní raib tráct ar bíc ar na páirtí
a bíodar féin a marbad ná ar na mna.

Dameadap oipead leapa artu sup tuip-
riis na doime oioib. Tus na Ruipis fá
deapa dá bliadain ó foin dá n-éipigead le
n-a oitir féin gnótaícan naé acu féin a
bead an gnótaícan ac as na víuceai móra
asur as luét an traidóir asur iad-pan
dá mbuigaó fá n-a scoir so rionnarde.
Tus muintir Aurtia puó éigin mar é fá
deapa, asur tá an galra a' p'sapad so oitir
an Gearmáinn asur b'féirip sup gearr so
mbead an Sapanac féin buailte ríor leir,
san áiream ar an b'fannac a b'fuit ré a' dul
i ngainneal air le páda aríam.

Tá an "náiriúntaacht" ruig-eaite agur i
dá caiteam do leiríu. Tá na tóirain-
neaca dá leagan agur na daome a' tigeaacht
un a céile. Ní faib loct ar bit ar an
náiriúntaacht oirteanaig. Ir ar an oic
a bi ag náiriúin nó muintir na náiriúin
féin dá céile a bi an loct. Cuadtar i gcor-
tar ró-mór leir an oic rin. Coram ré an
iomarca pola. An náiriúntaacht bpeagac rin
a faib alpaig a' baint leara aipci baó
'in i an máairiúin agur ir beas an gseal
má tá ri slanta.

leazan.

Mar pin nuair a thoeas luét ughdair
na náirín i 'tseamta a céile i gcomairle
ní bfuige riad an ceirt com héargasó ar
a péirdeas ip píltear. Ní móir leir na
píogácta móra a beir i 'tseirre mar bíodan
arim. Ip mar le Sapana foirgnean
dangean, láirip, a déanam de na náirín
atá fabraic ói féin, san bun cleite irteas
a beir ann ná báir cleite amac agus i féin
a beir i n-uactar a' déanam oíom agus
fargasó don cuio eile go léir agus iad
a beir ar a comairle. Tá Sapana as iar-
paró a beir i n-uactar ar gac uile píogáct.
Ip an le pín paróipre Sapana a beir i
n-uactar ar a muntip féin. Ip mar le
luét an aipisó ann na pín oibre—agus
cuile fear eile-a beir ar a gcomairle le
'oul amac i n-éadan teangmála nuair a
thoeas opcu le n-a gcuio paróipir riad-
ran a cópamt. Má tá na pín uilis pártá
aip pin nil luét aip. Ac tá ré i gceirt le
goiró go bfuil cuio éigin acu nac bfuil
agus go mbéir deagan trioblóide mar
geall ar an rgeal. An pléargasó a réab
an Rúire agus durtia ó céile dampe
ré cratad ar Sapana. B'péiripnac ar an
gcarraig ná ar an leir-leir tá an teac
móir, dangean déanta as an Sapana ac
ar an ngameam agus go thoeasó' rgoilteas
ann. Tá ré paróte pá'n leamán gur gins de
féin ip feara a rgoiltear é. Ar an
gcuia déana tá ré paróte gur iad a
muntip féin a buailfear an Sapana.

ALSAS-LORÉNE.

1r mór i gceirt na píogaícta beaísa ac níl
píogaíct beaí ar bít páirta leir an rocpá
atá na píogaícta móra a cup ar an ríéat.
1r mar le gac píogaíct acu i pém a céatú
paol. Tá tír beaí i láir na heóppa mar
beaí gáirpín i láir na Cpiortáigeaícta,
mar vubairt Taíós ó Cianáin, peanáirde,
fao ó pán tír céatona. Agus ní bréas
gáirpín pém a éabairt uiréi le áille a

bláic agus barr a gort, le lionmaire a corra agus le duilleabarr agus mear a coillte. Tír í ar nór na héireann a bí "pearmac, ríopraide láir, neam-claon i gceirdeam eaglaire Dé." Séaró tá mnti-óá cúige i dtéannta a céile ar a dtugtar anoir Alpar-Lopéne. Nuair a bí an Searmáinn lag, bíodas pá comairle níl na France. Nuair a bí an France lag, bíodas pá rmaic níl na Searmáinne. Nuair a bí gac don ríogáic acu lag bíodas ar a gcomairle féin. An t-am ar vibrugead flata na nGaedeal ar éirinn fad ó, nuair a bí doó ó Néill agus a muintir as imteact agus a ríop-imteact mar beaó deoparóide ó tír go tír, níor capad dóib don níl ná nó-flaic a cuip oipead fáilte pómpu ná tug biaó ip deoc dóib mar tug níl na Lopéne. Tá muintir na tíre ríon mntu as iarrad a gceart féin a págail. Tá an Franceas as iarrad gheim a págail oícu. Ac ní tairnigeann leo a beic i bpáirt le luic am-éireann na France. D'feair leo beic ar a gcomairle féin. So gcuipé Dia ar bealaic a leapa iad.

AN SGOIL.

I.

Níl don lá dá scaicim naic ríomnigim ar an uair,
Dinn ip mé'mo malpac a' cairteal san don buairc,
As páma ar fuo na mapa, nó as ríam ipcis ra loe
Díor dípeac ar an mbealaic, ran trlige so oí'n ríoil.

II.

Nac iomda lá tá caicte, trác le garúir eile binn
As gáirí, a' déanam magair, as rult nó déanam gínn,
Sinn ar fad pá geara dá mbeaó mapac?
opann nó loet,
Searam ar fon ar gceacta an lá ríon ip an ríoil.

III.

Nac é ar ríubal díor fáilteac as clor dúinn ar gac taob,
Na h-ém go binn as táirim agus iad ar fad go raor,
I gceiteammar na mac ro mbíor a gceirde ipcis go doet
Le eagla póim an trlaic úo as an máigir-tir ip an ríoil.

IV.

Nac iomda marom feaca ar gceirde bíor pá merdip,
As pleamnu dúinn pá peata le rult ar an leic-oróir,
An t-am as imteact táam, san cuimneam ar don clor
So bpeicead an uair caicte, teact ipceac dúinn ip an ríoil.

V.

Náir mntic rínn ar épeata an trlat an uair a bíor
As an máigir-tir le n-ar nspéad, truaig dúinn níl gíor,
Le dearmad ar gceacta a cuip i meabair dúinn san don loet,
As rínce le gac pleac oi, gac marom ip an ríoil.

VI.

Sgaicead anoir na capad úo ip fada tá a rúge,
Curo acu tar lear papap! monuar ip an seil,
Dúine acu pá glar anoir,ma ceall annreo anet
As taróbream ar na h-eactraí bíor agann as an ríoil.

COLM Ó SAORA,

Do rípiob.

Labhrár Cárail.

(Ar leanamant.)

"Sul bí an magad epíocnuigce amac ip amac ríop Labhrár Cárail agus an fear seal-tub, b'eigean do Labhrár a móroe a tabairt nac n-éircead ré díreann Dé go mbeaó an téarma éar, ríon nó níl gcead ré an t-íol-máictear a bí i gceirt.

Uair ríon amac, bí gac uile fórt pa raogal reo as éirge le Labhrár mar beicéa dá páo leir. Maroir le maom-raogalta ip aise a bí rí; ac 'na díar ríon féin bí ré d'urpearbair an trólar ip luacmaire pa raogal reo—mínn fáirta.

"Aigead agus óp.

Maom agus ríop,

Níl ionntu ac ceo

i mear gaoime."

Níl páo don nóiméad ó buail an fear seal-tub faoi Labhrár nac páo buairdead ar Labhrár, agus níl buairdead go oí é. Timneap, trómar, pláig, aicé, boctanar, anró, ocpar, agus an báp féin; ip ion-damail go leanann buairdead gac ceann acu ríon, ac níl pa mbuairdead a baineap le ceactar acu ac fáirtuicteact mnticne i gcomórtar leir an mbuairdead a bí as ciapad Labhrár Cárail. Gac nóiméad pa lo agus iomad uair pa n-oróce bí buairdead mnticne as cuip raocán-céile air. Bí a bean i n'agair nuair nac oíreacéad ré cúig an díreann, bí a élan i n'agair, an dúine ab óige acu com mar leir an dúine ba ríne; bí a éleammaróce, a gaoita, agus a óam-gaoita i n'agair. 'Na díar ríon féin, ip beag an mnticne a bí ríon a cuip air. Éarócear a bí air an bpeap boet, éarócear faoi an bpeacéad uactápac a ríne ré. Níl i bpead go mb'eigean do an leabair a tabairt air féin, agus amare níor factar taob amuis de doir ar gup éar ré páite móp fada. An ní deirip den am ríon bí ré i mbéal an báir, ac anoir 7 apir buairdead léar gup beag ríonip agus ríon le mar-teanar a éroide agus a aigne, agus annrín bíor gac ré go ceann tamail. Ioir an leabair a páo ré mnticne agus an balla bí comra móp a mbíor plúreanna, bráclíni agus rípaí as bean an tíge ann. I n-am maróce na hoirde agus ríon go bpeacéad lae, clóirí amac ar an gcomra an gíupáicte agus an gaoita ip gíamne dáir éuala cluar dúine apam. Bí don dúine amám ar cuma ar bí a ceap gup é a bíci 'páó. "Ip geara go mbí tú ríon mo épáda agam anoir—ip geara ríon!" agus b'é ríon Labhrár.

Bí mnticne an tíge ma mbail oíar; níor bpeirip leó, ar ndóig, pearam le obair den trórt ríon i bpead. Cuip bean a' tíge imríd ar págail, agus ar an éarbois féin a teact. An lá a oíamigeatad bí Labhrár Cárail com tréit-lag ríon gup ar ríon ar éirín ríuicéad cuip ann. Bí an t-áir Seán, ríagat papáirte a' baile lua, i láir, agus a ríeplíneac, an t-áir Ó Coileáin.

"Ní mé," ar an t-éarbois, "cé air a n-iarrpa mé a dúl ipceac cúig an bpeap ríon," agus iad uilig amuis ar an trpáir. "Ceapó faoi an áir Ó Coileáin?" a' veir an t-áir Seán.

"Níl páo tú ríam nac gcuipéad an Coileáinac ríomac," a' veir an t-áir Ó Coileáin, agus ipceac leir com luac agus d'iarr an t-éarbois air é.

Cuair Labhrár Cárail ar faoiríon. Anoir agus apir clóirí gup ar an gcomra, agus agallac.

"Ce'n baint acá agad do'n fear-reo?" a' veir an t-áir Ó Coileáin leir an nguc ón gcomra. "Óiol ré é féin liom," a' d'fpeasair an guc.

"Ce'n baint acá agad-ra d'anam a ceannuig ar Stánuigceóir le n-á curo pola?" a' veir an t-áir Ó Coileáin.

"Tá an connrad [i. magad] rípiobéa annreo le ríon an fíon ríon agus le n-a féala," ar an guc.

"Nac túra áir na mbreag?" ar an

ragat, "cearbáin dúinn an connrad."

"Níl tabairtá dóm apir é," ar an fear seal-tub. "Gac amac annreo go bpeic-eamuro-tú," a' veir an ragat. "Tabairtá dóm an páiréar ríon anoir."

"Níl tabairtá dóm apir é," a' veir an ríeiv-eac. "M' focal go ríeacabóac cúgao apir é," a' veir an t-áir Ó Coileáin, "agus aguirín le n-a coir."

Tug ré an páiréar faoi deiréad don áir Ó Coileáin, agus bí an magad rípiobéa amac annrín le léigead. Nuair bí ré léigce ag an áir Ó Coileáin éar ré bpaon uirge coirpeacain air agus ríeacair ré don fear seal-tub é; ac níor féad ríeiran d'annad leir an bpáiréar annrín.

D'fás an ragat an ríeiv-eac i láir an uplár, agus ba deir ball trórgáin ar bí eile ná é. D'nnir an ríeplíneac don éarbois agus do na ragat cé mar bí an ríeal—an ríeiv-eac gíanna i láir an uplár.

"Ó tápla go n'oeapna tú an méro ríon le cumact Dé," ar an t-éarbois, "tá ré com mar dúit an ríeiv-eac a díbip ar an teac ar fad." Ipceac leir an áir Ó Coileáin apir. Léig ré pomnt, agus ríuab leir an bpeap seal-tub ma éar cémrúge ríor trío an uplár.

Níl lá uair ríon amac nac páo Labhrár Cárail as feabú. D'apuis ré féin agus a comluatad go ríon-teac eile, agus apam 'na díar ríon, tug ré deag-ríompla uair.

D'feair leir naoi gcead míle uair a beic beo boet i nspáirta Dé ná beic as ríon i gceirí agus ríomac as an bpeap seal-tub air; agus dá bpeirgead ré raogal com fada ip ríuab Maicé Saogalac, níl cuipéad ré a ríon tar a curo uair ríon amac. Céad fáilte póim gíarfa Dé, an Paorip, ip mnticne a bíor ar a beal go bpeair ré báp."

T. O. R.

com-gáirdeac.

Ip mar linn com-gáirdeac a déanam leir na trío dúine deag ip trío píor de éireannais mara a togar ma bpeirip ip gac don áir timceall na héireann; go háirp le Paipar Mac Canna a cuipéad ipceac pa gceann coir de Connac díobrad áram, mar ipé an fear ip mó cúirig leir an bpáiréar reo, an STOC, a cuip ar bun. So mara ríad uilig a nuairdeact i raogal agus i pláinte! Tá gaeóil as Paipar agus as ríupmór na bpeirip úr reo agus eion acu uirí, níl hionann ip an bpeam a cuair pómpu, agus an méro nac bpeir rí go mar acu tá ríad dá póglum. Déro na gaeóilgeóir láirip i n'ínn ríarba agus Clamne gaeóil ar fad i dtreire tar mar bíor. A conac ríon oícu! Tá gaeóil mara anoir ipcis ip gac don áir de na ceirpe cúig ac baile pórtlárge agus tub-cúige úlad amám.

na gírbneoirí.

Déro ríon agann le amám, laoréanna nó oíeacta gaeóilge a págail ó' d'aoime trío an tír, go háirp ar na ceannair gaeóilge. Déro cuileam le páo agann pá'n gceir reo an mí reo cúgann.

AN STOC.

Déro an céad STOC eile ar págail tuairim 's an 20ad lá d'feabra.

Céad a éom ríon ríinne oí?

Ceann clóir a díolap na cora.

Cab ar cab mar bí an t-amadán agus an páirge le céile.

Comairle comgárac bíonn rí neam-caiticeanac.

Dá mbéad ríocán go Samam déad dúine éirín a' capaoir.

Ó cloicbheartaigh 7 a com.

36 SRÁID NA SIOPAÍ, 1 NGAILLÍM.

An teac ir fearr le h-aghaid eapraíde iarrann, ríolta, 7 tioran tige do ceannaíocht

— Má teartuigeann —
an feoil is fearr.

uas 7 a páisil ar a luac, nó má teartuigeann bagún, picíní, muic-feoil nó bhróidín ina fearúir uait, téirigh as

Seán O Gallcobhair,

Foirglonta Dám Éirinn,

1 ngaillíim.

Ar a cúro talman féin nó ina cúro ríoból a beirtear, tóigtear 7 seasúirítear 'cuile deití-
deac, mair 7 caora 7 uan dá mairbúigeann pé.

Prionniar mac Conmair

7 a comluet.

Díoltóir 7 Reacadóir
Tae, Fionta 7 Deata.

1 ngaillíim.

ní tíg le doinne a páid naé bfuil eapraíde
— uétearac go leor annreo.

Már mian leat ROTAR
maic a ceannaíocht, nó mair
mian leat deir a cup
ar an gceann atá agat,
téirigh go

S. mac an báird,

an ceannóg,

1 ngaillíim.

féac!

Bí cinnte 7 téirigh irteac go
bfeice tú a bfuil de : : :

ÉADAC le h-aghaid an Seimpró

le díol go han-tpaor as

Tomár mac Suibne,

1 ngaillíim.

Seo é an
[T.O.]
Coimhíre.

T. O'Folúin 7 a Clann Mac,
luet Díolta Seo.

S. Díoltóir a cúir an teac go ar
bun 1750, 7 cuiread ar éilín na
ngaban burce i mbaile áta Cliaí
1784 é. Luét véanta fáinne an
clavaig. Sgéal an fáinne le
páisil i nairee.

T. Díoltóir 7 a Clann Mac, 1 Spáir Liam, 1 ngaillíim.

Tomár Ó Cačain, Lón-Ceannairde,

SRÁID NA SIOPAÍ,

— 1 ngaillíim. —

Diaó, Tae, 7 Fion ar feadap.

Teac na h-olla

SRÁID NA SIOPAÍ,

1 ngaillíim.

: Cuirigh le véantur na : Cuitaí ó 50/-
héipeann 7 páisil aipeas. 50 uet 80/-

Ceannuig éadac ar bit teartuigeap uait
as tíg . . .

Tomáir uí Cačail,

1 ngaillíim.

Ait a bfuige tú luac do cúro aipeio.

an halla leigis.

Spáir Seata Liam 7 Spáir Doimnic,
na Gaillíim.

Sac leigear ar feadap 7 ar glóine.

Sean Ó Paoláin, L.P.S.I., Poiticeir

An Sgéal deirí

a ríoból

miceál ó máille

("Diarmuro Donn")

naoi ngabao an giolla duió

le páisil ó

comluet oideacais na

héireann,

89 Spáir Tálbot,

Daité áta Cliaí.

leat éopéin (glan) a luac.

Duine ar bit a teartuigeann "An Stoc"
uair, nó ar maic leir fuaspaí a cup ann,
rípíobad pé as an mbairteoir .i.

An T-ATAIR Ó CEALLAIGH,

Spáir Doimnic, a 23,

1 ngaillíim.

Chio an-bpórta - - 2/6 ra mbliadain

" " " - - 1/3 ra leicbliadain.

Mairí le sac ádbar rípíobta a teirdear
ra bpaíreap cuirtear ríeála as

tomás ó máille,

Coláirte na hlotrsoite,

1 ngaillíim.

An STOC.

eanáir, 1919.

**Sean-ainmneaca na
ngaevéal.**

faillige na ndaoime.

"Táim pé amac i bfeir Sárana tall
i lonnóid an treacáinam peo carice nac
paib don giúiréir i héirinn nac amm mi-
ceap a bí as uil ríor do ac don fear
amám atá i gCačair Saróidín i gCačairde.
Ba gnáta leir-pean a amm agur a plom-
nead a cup ríor i nglan-Saevóilg ar sac
uite páiréap dá leagat op a comair le
n'ugróp. Ní paib don eolur as luét an
Riaáaltar ar Saevóilg—ní pábadar i ndon
i a léigead. Glac cúro acu ríat agur
paiteoir nuair a éonaiceadap amm Saevóil
rípíobta i gput ceap op a gcomair-
púne cúro acu iongantap pá puo nac
bpaadap ceana le n-a linn—ac o'imtíg
tuilleam acu le cutac agur le peirg agur
le buile báimíde epíocnuigce agur uub-
paadap nac mbead don tpaogal ann dá
bpaáad an fear vána rin ceao a éinn
"O, ir gearr," ar ríad-ran "go mbi an
Riaáaltar ro ma éior-tuairéill. Tá rípíob-
neipead iongantac as teac amac nár
factar a leiréio apam ceana. Tá Clainne
Saevéal as éirge ruar apir go vána

borsumac ina gput féin agur ina ndeall-
pam."

Tomás Ó Matgáinna.

Tomár Ó Matgáinna ab amm don giúiréir
rin—fear maic den trean-bunad a bí i
gCaige Muman apam ón uilinn. Bí amm-
clúiteamail aige agur níor náipe leir é
amóactáil, agur níor náipe do é, ac oipeao.
Ac bamead uactapántaet na cúirte de
mar seall ar a amm a rípíob i nSaevóilg.
Cuir peirean ríor an t-amm ba dual do
pém agur dá rinnreap. Ac mair le hainm
nó le nóra a rinnreap a tpeigean a o'péao-
pad pé ceannap na cúirte a comneal, ní
laárou ar a ómór an méro rin a caillead.
Deir túr onóra agur túr uppama as uil
do ar puo na héipeann, cap don giúiréir
eile dá bfuil ra tíg.

An Siorrán Glas.

Ac ní maó na giúiréiréaca amám a
cuireap ríor leap-ammneaca uóib péin.
Tá dá uirpian de Saevóil na tige, pé rin,
den bunad Saevéalac atá as cup ríor
pópámmneaca gailloa uóib péin sac uile
lá ran aer. Níl puo ar bit ir luá a bfuil
tuirgint as muntir na tige peo ann ná
ugroap a n-ammneaca péin. Tuar i nGail-
líim an lá ceana, capad linn ríupac o'fear
ós, bunamail. Cuireamap péin agur é
pém camt ar a céile. "Cé'n uóib tú?"
aoubamap péin. "De na Wyndhams mé,"
ar peirean. "Denis Wyndham a tugann
riao opm." "Amm aipeac go leor ra
gceanntar peo é," aoubamap péin. "Cé'n
caoi ar éirig leat an t-amm rin a beir opt,
mair ar an tíg peo tú?" "Cé'n caoi a
n-éipeoacá liom é beir opm, ac an ríagat
dá tabairt opm nuair a bairdeao mé?"
ar peirean. "Ó! ní hé t-amm bairte atá
i gceirt agamm," aoubamap, "ac an
plomnead—an bfuil don meadap ná don
treanear agao paoi?" "Daité, daité,"
ar peirean, "nac aipeac an céirt i rin,
agur ríor maic agao go bfuil na plomnte
as pít le sac uile duine ó na react rinnreap
a táimig póm?" "Ní fearac dúinn,"
aoubamap péin, "go paib duine ar bit
de na Wyndhams ra gceap peo." "Ní
ar an gceap peo mé, ac ar an gceat-
pamam Suipm." "Bí aithe maic go leor
agamm," aoubamap "ar a lán de muntir
na Ceatpamam Suipme, agur ní cuimín
linn don-duine de na Wyndhams a beir
ann apam." "Bí m'atáir-ra amm," ar
peirean, "agur m'atáir mór, agur sac atáir
dá uatáimig póm le pado na gcaínta."
"Cé'n t-amm bairte atá ar t'atáir?" a o'fí-
fraigeamap de. "Tá, an t-amm agur an
plomnead céaoa tá opm péin—Denis
Wyndham," ar peirean; "ba mímie irig
annreo é, é péin agur a capall glap."
"Ó! euga leat—anoir tá tú agam—pean-
Donnca ó Saevóil—agur an mac do Donnca
ó Saevóil tupa?" "Seao mair," ar
peirean. "Níl don maic as camt," aoub-
amap péin, "ir aipeac an paogal é."

"Donnca ó Saevóil ar an atáir,

ir Denis Wyndham ar an mac;

Bí an fuil as uil ó aithe

Meap enáimá an giórpam glap!"

na hainmneaca i n-ainmreio.

Tá go leor daoime ar puo na tige com-
vona le Denis Wyndham boet. Tá a
n-ainmneaca cupa ar an-éput—lúba,
capra, millte, cupa ar cupmaideac acu
ar sac uile bealac, fan pamail ar bit le
tabairt optu ac uan nó uapán ríeibe a
uicopaó galap na gcluar air, agur a
mbairde na cluapa agur an t-eapball
de as iarrapó é a leigear. Ní as iarrapó
leap a véanam do na hainmneaca a cuiread
an uie rin optu, agur cuiread eapball
[puball] ar a lán acu nár páisil mórán-
plaeta ionntu. "Siad luét epuinnigce ciopa
agur aipeio-acra a cup na hainmneaca rin
i n-ainmreio i uicopaó, agur cé bit amm a
tugadap rin ar na daoime o'fan pé gpeam-
uigce uóib ó póm. Tá an plomnead ceap
leigce do léis as a lán, agur níl anoir

acu ac ploidnead a bairt na bailli agus luét épuinnighe an éioira ar acair éigin dá utáinís rómhu. Tá cuio acu éom dailta agus éom hameolac rin agus sup fearn leó a beir as rsníob ríor dóib féin gac uile lá an t-ann agus an ploidnead a bairt na bailli oíru ná na pean-aimmeada a bi as pú le n-a rinnreap ón oílinn. "Tabair a roghain don boidac, agus togra pé an oígead."

Nuair a b'éar an tír ério ir ério Saedéalac amac annreo, beir d'aoime as déanam iongantair ead éuige nac raib ríor acu le fada poime rin le n-a n-annm a rsníob i gceart. Ac tá teagars agus tpeór as ceartail ó na d'aoime pul dá mbi an tír amlaib. agus caitear an teagars rin a tabairt dóib. Ac ir deacair don teagars a tabairt do d'aoime mur bfeice ríad pur éigin a cuirfeap rpeagad ionntu. agus má tá ríoríad ar bit pásta i muintir na tíre ní lagdóca pé ar a ngráid dá oíru an gíurcír rin i gclarráige a ficead dá cup i oteampán mar gail ar annm Saedéalac a cup ríor do féin."

Miceal ó Máille a rsníob an oígead rin tuar pa "gclarréam Soluir" ceirpe bliadna deas ó fom.

Comleac Glar an Fógmair.

I gcomleac glar an fógmair, a míle ríorín, r'ead deap mé tú,
bu deap é do fearm i mbróigin ir bu po-
deap do leagan rúil,
do dá ghuair bu deirge ná 'n póra ir do.
cúilín a bi ríge d'áit,
'S é mo léan gan mé ir tú pórtá ir ar bopó
lunge 'dul anonn.

Cup mé lici rsníobta as mo oíil-ghad r'
capaio épuair,
'S é an rgeal a cup rí aríre a'm go raib a
epoide r'cig éom d'áit le gail,
a cum bu gile míne ná 'n ríoda r' ná
clumac na n-éan,
ir nac epuair an opna gím-re nuair
rmaomigim ar ríor mo éleib.

Nac cuma liompa féin céap a b'éar ríad a
luad nó a ráid,
Tuibra mé cuairt ir céad ar an taoid úo a
mbionn mo ghad;
'Si cuaircín bárr na gpaob i nó péacóigin
an brollaig bán,
'S i pún ir fearc mo éleib i ir ní féanpaó
i go bpaige mé báp.

Ceannuigeap buidéal péice dom féin ir
do mo míle ríor,
le beannaet a cup léici, cúl epaobac na
b'áinní óir,
Deor níor blair a déal de, ir méarúig rin
ar m'opna go móir,
ir a ghuaráin ban éipeann, 'do déir-re
ní déir mé beo.

Máirín O Súilleabáin i n-éanac méadoin a éug
an t-áinán reo dom. Áinán clúiteamail é i ir
iomad leagan atá air, ac ní dóig liom sup fearn
leagan ar bit acu ná an ceann reo.

TOMÁS Ó CEALLAIG.

níl don tpeora inr na cígí a b'púil níor mó
eapíaróe Saedéalac le págail ann ná as

A. moon, TEORANTA,

a díolap cultaí fear, hataí ban 7 gac don tpeora
éadair feileap o'fear, bean, nó páirre.

FOIRGIONTA EGLINTON, i NGAILLIM.

AN SEAN-TEAC.

A cuirfead ar bun i 1864.

Tae, Cairpe, fionta, Uirge Deata,
ar feadap

Ó LEANACÁIN,
an ceannóis, : i NGAILLIM.

Eactra Seán mic Duibhir an Gleanna, muinteoir Tairtil.

I ngleann uaidheac iargcúlac pléibe ar
dopó doibinn loca i gceart-lár Conamara
'reao pugaó r' oígead Seán Mac Duibhir
an Gleanna, muinteoir tairtil. I oíur a
óige do, pul dá raib pé i n'oon camt, ná
ruidal a déanam i gceart, ní raib a bualaó
le págail le beactaibeact, le cleapibeact
agus le diablaibeact. Bi cinné amac r'
amac ar a cuirmuigheoirí ná ar a muintir
comairle, rmaet, ná faicéoir a cup air.
Ir iomda leatpaó agus buille den tpeart
puair mo d'úine boet ar na cora, ir ar na
mápa ó na muintir a cuirfead a' r'p'eadó
r' a' beicead é, ac ní raib don maic ann;
caitead Seán ceao a éinn a págail a' ruidal
ir a lámacán anonn r' anáil; a pupaó ir
a péabó ó pórréad go pórréad; a'
ruidal ir a ruidal ar póill ir ar ruidal;
a' pite, ir a' peata i n'oiar gáda ir laan;
agus dá peolaó amac ar an loe, ir a' déanam
iargcúlac ar méapóga cloe a caiteam amac
ar an loe ina n'oiar. Bi faicéoir a
n-anama ar a muintir go n-éipead
timpirt éigin do, go b'p'eadó d'úine éigin
báirde pa loe, nó i bpoll móna é lá b'ead
éigin. Ní raib acu-ran le déanam ac
faire agus aipe maic a tabairt do, nó go
mbead pé láirir go leor le d'ul un r'gail.
Bi Seán i n-aoir a peact mbliadán nuair a
cuair pé un na r'gail, agus caic pé peact
mbliadna a' d'ul cuig an r'gail gail-
náirínta úo.

Ní raib d'úine ar bit dá aoir
teact puar leir le cleapibeact,
agus diablaibeact, agus maic le bualaó
agus tpeoir, ní raib a págail ná a bualaó le
págail as an r'gail. Ir iomda larpair
agus bualaó o'págail pé ón muinteoir, ac
mar rin féin bi cion agus meap as an
muinteoir air, mar bi an-tóir as Seán ar
an r'gail agus bíod a ceactanna aige ar
bárr a gail. Ní deaca pé un r'gail
puair gan a liapós éioide beir ar iomcúir
leir, agus ir iomda ceap agus gá a leon
pé, agus ir iomda gárr a górrúig pé leir
an liapós céadna. Cup pé eolap ar an
n'gail a léigead r' a r'gail an fad ir
bi pé, d'ul un r'gail agus bi meap agus
cion dá péir aige ar a ceangair d'úitair,
agus ar r'cig a tíre. Bi an gárr paogailta
aige ar Rí Sarana, agus ar a muintir.
Ceap pé ma intinn féin dá b'eadóirde Rí
Sarana a cup éun bárr go mbéad ceap agus
ceap na féinne páigte as éire ar áit na
mbonn. Ir é an deilín a bíod aige go mion
míic: "Ní báp liom mo báp dá b'eadóirde
líreac a págail ar éioigean Rí Sarana a
baint anuair dá éolainn le mó liapóigin
éioide."

Gan ampeap bi rmaointe, béapa,
agus tpeactra ar leir as Seán cap don
buacail eile pa n-áit. Ir míic a cuirfead
epaighe ann mar gail ar na béapa a bi a'
baint leir, agus ir iomda camt agus
cúl-camnt a déanad a gailta, agus a
comupra déal-doirir air, a' pád eacopú
féin "nac raib pé ceap, nac raib pé ann ar
fad, go raib airtigil éigin a' baint leir."
Bíod an-tóir as Seán ar cuapibeact
agus ar tairteal as cup buinn le
d'aoime, agus as iarpair éolap a
págail uacu ar an paogail a bíod as
na d'aoime a bi puar ar pur na tíre.
"Cé n'róit béapa agus tpeactra a bi a'
baint leo?" "A' raib ríad mar na d'aoime a
bi cap annreo?" "A' raib an Saedóis
dá labairt go binn blaróda gac lá ann, mar
bi annreo?" "A' raib na d'aoime a' caiteam
báminí, deap bán, agus b'p'cig bog, glar,
mar bi muintir na n-áite reo?"

Ní b'p'air Seán pur ar bit ariam ab fearn
leir ó na flaitir anuair ná fearn a págail ar
an tír a tairteal uirig go leir, eolap
epuinn beact a cup ar an tír agus ar
muintir na tíre. Bíod pé a' gáirde r' as
acéumge i gcomnuirde ar d'ia pórtá éigin
a págail do, ar éaoi go b'eadóirde pé éire

a tairteal ó bun go bárr. Ar deiréad
tairt éall puair pé a' gáirde agus a' acéumge;
mar p'p'ic amac go mba buacail cuirgeanac
pad-b'eadóirde, gáir-cúirde, t'p'
gháidac a bi in Seán, agus cuirfead comairle
ar leanamaint don léigean agus don
Saedóis, a' d'ul go Coláirde Saedéalac
agus teapóir a págail, agus go b'p'eadó
pé pórtá mar muinteoir Saedóis i gceapó
éigin o'Éipinn. Ní ar Seán a bi an moill.
Glac pé an comairle úo agus o'Éipig go
geal leir. Inr an mbliadán naoi gceao
deas agus a naoi togaó Seán mar muinteoir
tairtil i Mume Deas i gConoae
Ceactaileac ar cuapaircúir éirí r'gail pa
mbliam.

Nuair a cuata Seán go raib pé togra, bi
pé as imteact ar a' éreataca le b'p'ó
agus ácar. Clumead pa mbaile go b'p'air
Seán pórtá móir mar éigire r'gail, ar éirí
r'gail pa mbliam. Da é camt na n-áite é
go ceann i b'p'ó.

"Nac é pugaó leir an áo?" T'p' r'gail
punt pa mbliam! "Apu, a' d'áit!
Apu, a' d'úine! nac air a bi an t-áit."
"Béir pé ma p'p'ic, agus ma d'úine uapal
gan móirín moille." Glac, agus o'f'p'cig
Seán é féin puar pa comair an bóitair,
o'págail ríad agus beannaet as a' gail
deas doibinn áluinn, agus bog leir go
Mume Deas. Bi an paogail amac poime
anoir, agus obair móir éadactac paol n-a
cúram. Bi m'p'eadó agus epoide as Seán
boet, mar éreir pé ariam pa pead-focal, ná
cail fear a m'p'ic ariam é, agus níor
cail.

Spóic Seán Mume-Deas an lá
ceannaimn céadna o'págail pé an baile. Ar

Fáinní.

má ceapúigean fáinní uair r'gail éugam-pa
7 cuirfead éugac leabán a b'p'icé tú gac eolap
i n-a'cead ann. Tairbeapra pé uair an éaoi le
a'p'eadó 7 a'p'icir a págail 7 t'p'icóir a'p'eadóirde.

S. FALLER, i NGAILLIM.

éadac Saedéalac ar feadap le págail ó'
promisias mac Donncaoda 7 a com,
: : i NGAILLIM. : :

A cup olútar i gcomnuirde le déantur
na héipeann a cup 'un cinn. - - -

An Teac ina Labairtair Saedóis.

S. Ó PÁTAIG 7 A COM,
TEORANTA,

—Díoltóirí 7 Reacadóirí,—
Tae, fionta 7 Uirge Deata,

FOIRGIONTA CEANNAIGEACTA,
na gailime.

Tá cultaí 7 cotaí móra nac
: b'p'ic págail i na gailime as :

ANTOINE O RIAD

SRÁID NA SIOPAÍ,
: : i NGAILLIM. : :

AN "LUCÁNIA."

máir maic leat roctar maic a' p'p'neao i
: : népinn r'gail éug :

DOMNAIL Ua BUACAILLA, i m'p'ic nuadac.

TEAC DOIRDEACTA. mná uí buacáin,
Ceapnóis Parnell, Baile Áta Cliaic.

An bíod 7 an uoet ir fearn 7 iao rin faipig 7 le
págail ar a luac.

Tá éile fócáil pa teac reo.

An Teac a b'p'ic clú air le na gáirde
Tae, fionta, díoltáite 7 inreapóir Tigé.

•••••

m. b'p'eadóirde,
SRÁID ÁRD, na gailime.

t-aon-tríúil a bí aici. 'D'fhorghluigeaó pí apir i:—

"D'fheicir i a5 caoúad na rúla opaimn?"
 appa Tam. "Atá a píor aici go bfuil léiti fá d'eipeaó. Ní b'eiró pí ma baintreab-
 aís feara san meap san áir a5 na h-éanlaic eile uiréi. Sin é atá pí a5 iarraio a éiallú." Ac ní map pílteap bíteap. Sin i an ub baim píe airtí pul i b'pao.

Uá lá ma díaró rin, cualamar an-popaó ra georpán. Riteamar fá'n-a óem. Bí an t-émin gé bu gleoite agur bu veire dá b'paca píul apiam ann agur a 'se, se, se' aise. Ní raib cleite ná pionnaó aip, ap n'ó, ac an clúmaó bu míne agur bu burde-
 opóda ap an domán. Bí pé annpin agur 'éuite 'se, se, se' aise agur má bí péim ní san fáe é. Céapó a bí an fean-cailín a d'éanam, meap' tú, ac a5 caiteam léim ran aep agur a5 tuicim annap ap an émin boct, go ceapá go mapboeáó pí é "Do éporde éuis an t—l," appa Tam, "b'fuil fút é mapbú nó céapó atá a5 tlaet opt éopar bit."

má bionn tú a5 ceannac
 earraó atá dá b'pagaíre
 sa stoc, abair sur sa stoc a
 conaic tú an fuagraó.

Tós pé aníor an t-émin sur pás ap an talam é; go b'paiseaó pé a anál "mura tú an leap-mácar éporcuirge." ap reirean, "nac oim a bí an mí-áó nár pás fá'n a mácar péim é." Nuair éamín an t-émin cuise péim, d'péac pé le píubal tápt. Tuic pé. 'D'éiríse pé. Tuic pé apir ip apir eile. Bí 'Ceann san Céill' a5 faipe aip i píe an a5a agur nuair a conaic pí é a5 éiríse ip a5 tuicim ip a5 tuicim ip a5 éiríse ip a5 iarraio a r'glaicáimíní a fíneáó amac uair, buair r'ganpaó i, leis r'pseao agur ap go b'pát léi. A leitero ve r'pseaoaigil níor gualatár apiam. Ní raib i r'pseao na cuippe éiríse ac 'go mbeannuige Dia duit' ap a gualamín. Agur an píe! Ní a5 píe a bí pí, ac a5 caiteam bonnós ran aep. Amac léiti tápt élaróeacái ip trínpi ip páirceannai a5 blaoráe ip a5 béiciúe. Cuatana ba i. Cpoé an bó b'paeac a h-iarball rap aep, épom a ceann agur ap go b'pát léiti péim éirí an b'páirce. Cuatana na caoiríse ip na h-uam i—píe na h-uam pá d'éim a máirpaeac agur píe na máirpaeac le céile. Cuipróir r'pua5 opt a5 méirleac ip a5 méirleac r'ganpauis pí eom móp rin iao. Cuatana an t-apal i. Cpoé a ceann, cuip a iarball agur a cópa d'eiríó uair, leis r'pás sur cuip éiot d'aprae ran aep ven iarraio rin.

Bí Tam agur a b'eal forghaitte aise a5 faipe ip a5 éiríeact leir an raic; sur iméirí 'Ceann san Céill' tápt talam ip loé ip go otus Cill 'ac f'oil uiréi péim. Coir-
 pus Tam é péim. "M'anam ón díabal, a p'ádraic," ap reirean, "mura b'fuil pí rin glan ap a céill. Níl r'ceamar aici. Cá b'píor d'áim nac ceann ve na d'aoime maite i? Atá pí iméiríe anoip r'eadap apiam, ac má atá péim, níl agaimn le páó léiti ac ap mbeannaet a feolaó ma díaró. Agur cuipéann rin i g'eill dom nac ceapó do mallae a tabairt do píe nó do d'úine cuma céapó a d'éanpar píao. 'Níor b'píor focal maie píaeat apiam' agur má pílleann pí ap aip go d'eo, ní b'eiró don oic aici d'áimn."

'D'fíll 'Ceann san Céill' ac má bu meap maol bu r'eadet meap mallae! Cá raib pí meap' tú nuair cuadmar amac an lá d'ap g'eionn? Bí maipcín ve madoaó éaprae ann agur g'eallao go raib al coileán aici d'ole an maipcín i. Tréis pí iao; ac má tréis ní p'ada bíodap ma noilleaeatái. Cualamar an r'glamaigil fá'n g'eoca péir. Táppamgeamar aip agur cé bí ann ac 'Ceann san Céill' agur na coileám beaga a5 r'máiraeat tápt uiréi. Ní go maie bí na píulí ap o'p'aitt acu agur ip d'óca nac mó ná go maie d'áirígeadap cé

bí acu ann. D'pí a g'áirí aip Tam, "ip maie 'n a céile tú péim 'r iao péim," ap reirean mupab é 'tíodlacan na n-óimpeac aguib é! Go b'póipe Dia ap dílleaeatái an domán, fanpamuro go b'piceamuro céapó a d'éanpar pí, i g'eann tamailí d'éiríse pí agur d'iméirí léiti fá d'éim com neannóós, baim pí dílleo5 agur tús léiti eun an éoca i. Ip, d'óca go b'paca pí blaor5 uibe ap a bealaó óir éap pí agur tús léiti lán guib dí. 'D'fíll annpin ap amap na muc go otus r'páimne min-burde léiti. "Sap-
 uis rin a b'paca mé apiam," appa Tam. "Cuatana mé apiam 'go mb'piceann an d'óctap épi píulí an éuit"—ní dá cup i g'eomórtap leir an g'eac é, go d'eimín, d'ap a f'off! Ac cébi céapó i 'Ceann san Céill' atá an capcannap agur an éporde móp mnti, atá rin, ní r'paeat a mácar—ní leap-
 amín 'maipcín' a tabairt uiréi go d'eimín. Agur píe eile—

"Atá mé fáda go leop a5 éiríeact leat," appa Máiría, a5 b'píe r'píem ap an clú agur b'paeagóirí eom móp—
 ac níor fanap péim go g'eoirínn céapó eile d'oubairt pí, agur ip oim bí an t-áó nár fanap óir cuairó an clú amac tápm ap mo d'ul amac an d'opar dom.

pádraic ó domnalláin.

Amhán don Tojáó.

Éiríeacta mé ap maipm Dia Céadaom
 Ip píubailpe mé liom an dá baile,
 Má capcar liom aom-feap nac mb'eiró ma
 Sinn féimíre
 Liúppa mé a éporceann le maíre.

Nac móp an d'it céille atá ap aom-feap
 i n-éimín,

Ó cá píor aise go b'fuil pé ap bealaó,
 A d'éapraó a d'óca do William Ó Máille
 A bí dá n-ópoú tápt páile le mapbáó.

A pádraic úi Máille, Mac Dé do do
 fábaíl!

Cébi cá b'fuil tú i b'polaó,
 Ac ap reo go ceann páite a g'eodpamuro
 páram,
 Nuair a d'éap tú ra b'páirpíméio agaimn.

B'eiró feap loipuir m'óip a' r'ileao na n'oeop,
 Nuair a aipéocap pé a pócaí a' r'ágail
 palam,

Ac d'eaman rin ceirpe céao a eomairfeap
 pé ap éimín
 An fáo a d'éap Sinn féimíre ma r'eparam.

Sinn féimíre na n'éipeann, clumigi an
 méio-rin!

Agur cuiríse le céile map caparo,
 Ná bíor l'agán ná ápóan a b'píse píb Irish
 Party

Nac mb'eiró píb dá ngleapao le bataí.

Tá William Ó Máille ma fean-Cromwell
 r'páimna,

Ip'cis ap an áit reo le fáda,
 Tá an t-Irish Party a' r'eadet i noiaró a tóna,
 Agur 'éuite feap acu a' cup a láime ma
 nata.

Nac oic a bí Darby nuair a tús pé an pápa
 Ip feap pé coir a5 an n'geata,

Bí na b'paca a i n-áiríe, ip a fean-capall
 r'gáimín

Duail pí é anuap in' an n'g'ealláis.

Rit pé ma éapap roip a5 an Sárgime

Go b'págeo pé páram ap na laopí
 Bí an o'p'ead le páó aise nac otus pé don
 áipó aip,

Map cuatana pé an cáil a bí aip ceana.

[Nóta: Irish Party = Party Followers.]

Sin amhán a pinne ógánais D'ubaeat (Copp
 na Móna) do tojáó Conamara. Rinneadap
 amhán eile d'feap ran áit apb amín do
 Darby nó Diarmuro Ó Duitce a raib pé
 i g'eirp faoi nac otus pé a d'óca ap an
 taob ceapc. Ní tús linn ac cupla ceat-
 pamán ve a tabairt píor annpéo—

Amhán DÁRBY.

Tá feap agaimn ran áit reo ip tá pé ann
 i g'eomíníre,

Míonnóeao pé ap a láim nár glac pé apiam
 ac taob:

'Sí an f'íimín' tá mé 'páó líb dá mb'píu
 Union Uaeatár áipó é

D'eaman áit ap cuip pé a f'píon nár—

Níl don feap ap píe na náite a d'iarppao pé
 ap a páise

Nac raib rin le r'ágail aise agur cé'n fáe
 nac b'píseao,

Ac go d'oeagao am an r'páimne b'eiró Darby
 a' g'eapraó páimín,

Agur capall an éloigimín b'áim aise dá
 táppamnt píor 'r aníor.

Tópa díot, a Darby, nac n'oeaca píor an
 lá rin,

Go b'péacta ap an b'páim map níor léap d'uit
 é ran o'íe:

Bí g'apáir beaga a' g'áirí agur b'pacaó
 dá n-áipóú,

Níor táitníse rin le Darby agur d'fíll pé
 abailé apir.

'Séapó d'ubairt an r'agapc papáirpce go mba
 d'oilíse d'ó a máirírcip a páram,

Ac amadán map Darby a d'éao coir agaimn
 ra típ—

Ac ó bí pé ma r'pócae nac raib ann apiam
 ac toper

A bíor a' píubal le póitíor agur a' coipraó
 le luét díligíó.

Dá mb'eao san r'gillíng a b'eit ma póca
 píleá go mb'eao r'gór ann

Le fuaim na b'poclaí móp a cuipfeao Diar-
 muro ó n-a époríe,

So d'eimín, a Diarmuro b'póie, níl mé píeó
 go f'óill leat

So b'pága mé cunnat ap na d'ócanna a bí
 agaimn in'ra típ,

Ac go d'eimín ip le pádraic móp iao; má
 'r'eadó péim ip d'ó ip coir iao,

Map ipé an feap ba d'óigeamla dá raib
 apiam ra típ.

B'eiró Máilleac, loipuir m'óip cairce amac
 agaimn lá an O'p'eóillín,

B'eiró a fean-b'pírcce coiró aip ip a d'áimín
 b'pocae, burde,

B'eiró pé a' g'ol 'r a5 éagcaom a' caoimeao
 i noiaró na g'eaoúta

A bí aise ap eúl a céile an lá ap glac pé
 an coir.

Típ na n-ó5.

Roimn na b'páiríóí.

Tá luét an 'páirpíre reo fá péir d'uar-
 eanna a tabairt do na páirpí r'goile ip
 r'epap a r'píob'par leirpí g'eóitíse ap
 ceirp ap bit a d'óspócap píao.

An céao d'uais—luac copónac ve
 leabpa g'eóitíse.

An d'ara d'uais—luac leat-copó-
 nac ve leabpa g'eóitíse.

Ní móp na leirpaeacá nó na náirpí a b'eit
 ip'cis píomín an 340 lá d'feabpa.

Níor táimís r'on aipce eugaimn an mí reo
 a caiteao.

Tá cuite f'ocamat 7 páram
 le r'ágail. . .

i o'cis doirdeacta míc cánta,
 i leirpí ceanamín.

COUPON.

An STOC,
 eanáir, 1919.

